

Meerjarenplan Pact Brabant

SAMEN DOEN!

HET PACT IS VAN IEDEREEN

Inhoud

Inhoud.....	1
1. Meerjarig plan van aanpak Pact Brabant	3
1.1 Vorm volgt inhoud.....	4
1.2 Structuur van het PACT Brabant.....	5
1.3 Financiën van PACT Brabant.....	5
2. Themalijnen	5
2.1 Leven Lang Ontwikkelen.....	6
Rol Pact Brabant	7
Doelstellingen	7
2.2 Jong Talent.....	8
Rol van Pact Brabant.....	8
Doelstellingen	8
2.3 Arbeidsmarktproductiviteit	9
Rol van Pact Brabant.....	9
Doelstellingen	9

Voorwoord

Voor jullie ligt het meerjarenplan Pact Brabant uit maart 2024. Dit plan is samengesteld op basis van input van alle partners, historie van het pact en een verkenning naar mogelijkheden om ook in de toekomst mooie resultaten te behalen met Pact Brabant.

Op het bestuurlijk overleg van 8 april 2024 vragen wij een akkoord op de keuzes voor de inhoud en vorm van Pact Brabant. De tot stand koming van deze keuzes zijn toegelicht in de 'praatplaat afwegingen keuzes themalijnen' én het rapport van de 'verkenning kwartiermaker'. De uitwerking van de business cases en concretisering van de themalijnen volgt na bestuurlijke besluitvorming op 8 april.

1. Meerjarig plan van aanpak Pact Brabant

Een veerkrachtige arbeidsmarkt in Brabant, met voldoende gekwalificeerd personeel, voldoende werkgelegenheid en waarin iedereen participeert. Pact Brabant biedt een platform om kennis te delen, te brainstormen en tot oplossingen te komen voor Brabantse arbeidsmarkt. – Pact Brabant

De vijf **maatschappelijke opgaven** voor Noord-Brabant zijn: Gezonde & Veilige Leefomgeving, Energietransitie, Klimaatproof Brabant, Duurzame verstedelijking, Vitaal platteland en mobiliteit en Duurzame en concurrerende economie. Deze opgaven hebben impact op bovenregionale uitdagingen waar de arbeidsmarkt voor staat.

Een voorbeeld van de grote uitdagingen op de arbeidsmarkt is bijvoorbeeld de mismatch en de toenemende krapte op de arbeidsmarkt. Voor de professionals in de arbeidsmarkt regio's van Noord-Brabant is dit dagelijkse kost. Voor Bestuurders is het de uitdaging om daar waar nodig elkaar op te zoeken en te versterken om richtinggevend te kunnen zijn in de antwoorden op deze opgaven.

Het PACT is van ons allemaal! Dat vormt het uitgangspunt. De wil en de noodzaak om bovenregionaal samen te werken aan bovenstaande uitdagingen wordt breed onderschreven. De toegevoegde waarde van het PACT Brabant wordt vooral toegeschreven aan:

1. Een antwoord kunnen hebben op de **maatschappelijke opgaven** in Brabant. De transitie op de arbeidsmarkt vragen om het verbinden van de brede welvaart aan economische vraagstukken. Met elkaar, samen werken aan bovenregionale oplossingen.
2. Boven regionale samenwerking krijgt meerwaarde door te **doen**. Kijk bijvoorbeeld naar BrabantLeert en het Brabant breed onderzoek Jeugd. Praten over draagt daar minder toe bij.
3. Er zijn **financieringsmogelijkheden** die gekoppeld zijn aan het organiseren van het antwoord op de maatschappelijke opgaven. Voorbeelden daarvan zijn de Gouden Poort, Nationaal Groeifonds (o.a. HCA-ICT), ESF+, EFRO, ed. Deze mogelijkheden kunnen door het PACT Brabant getraceerd en opgepakt worden. Daarmee kan een belangrijke multiplier ontstaan ook voor bestaande financiële middelen uit de regio. Denk aan provinciale, gemeentelijke en/of O&O middelen. En aan in-kind bijdragen, bijvoorbeeld vanuit het onderwijs.
4. Het **kennen van elkaar** draagt bij aan de verbinding die noodzakelijk is als antwoord op de uitdagingen. Denk daarbij aan de uiteenlopende overlegstructuren in de provincie Noord-Brabant, zoals Brainport/ Rewin/ RWB/ Arbeidsmarktregio's/ KennisPact, SER, centrumgemeenten, etc.
5. Het PACT is een landelijk voorbeeld waar wij in Brabant **trots** op mogen zijn! Zo draagt het bij aan de gewenste lobby kracht.

1.1 Vorm volgt inhoud

Het PACT is ons antwoord in Brabant op de maatschappelijke opgaven waar de arbeidsmarkt voorstaat. Het verbindt de brede welvaart en economische thema's door het verwerven en verdelen van landelijke & Europese middelen. En het biedt de mogelijkheid om kennis en ervaringen uit de regio's te delen.

Er zijn thema's geformuleerd die van invloed zijn op de regionale arbeidsmarkt. Deze thema's beperken zich niet tot regio's en worden geladen vanuit de diverse actoren die betrokken zijn bij het PACT. Het gaat om de volgende thema's:

- Leven Lang Ontwikkelen (skills)
- Jong Talent
- Arbeidsproductiviteit

De inzet van alle betrokkenen is gewenst door een bijdrage leveren in het **doen**. Dat vraagt om een efficiënte inrichting van het PACT. Aan de bestuurlijke PACT tafel worden besluiten genomen die de regio's versterken. Daarvoor is een goede voorbereiding gewenst. Het kan ook nodig zijn om in te spelen op kansen en mogelijkheden die zich voordoen. De flexibiliteit en de mogelijkheid om daar snel op in kunnen spelen is dan noodzakelijk.

Om verder invulling te geven aan de vorm van het PACT zijn een aantal aspecten van belang:

1. Het PACT werkt aan actuele thema's met kortetermijndoelstellingen waarmee de lange termijn agenda uitgewerkt wordt;
2. Er kan een thema zijn wat eerst onderzocht (nadere analyse) moet worden, voordat er besloten wordt om voor concrete projecten de financiële middelen te verkrijgen;
3. Het PACT werkt samen om financiële middelen naar de Brabantse regio te brengen. Het PACT haalt jaarlijks minimaal 5 miljoen euro aan landelijke/ Europese middelen op voor projecten die de regio versterken;
4. Het PACT werkt samen en deelt relevante thema's in 4 uitvoerende werksessies met een opkomst van minimaal 80% van de deelnemers op jaarbasis;
5. Er zijn 80% van de bestuurders aan de PACT bestuurstafel op jaarbasis;
6. En de deelname van alle actoren aan de PACT tafels (de triple helix) is zichtbaar.

Bovenstaande aspecten worden vastgelegd in een document met werkafspraken en op basis van een jaarlijkse evaluatie mogelijk bijgesteld. In het hierboven genoemde document kan ook aandacht worden besteed aan de penvoerder voor het doen van gezamenlijke aanvragen voor financiële middelen. Dit zou ook op termijn reden kunnen zijn om hiervoor een entiteit te realiseren.

Met de hierboven genoemde aspecten komt er een proces tot stand waar keuzes gemaakt moeten worden. Deze zullen aan de bestuurlijke PACT-tafel worden genomen.

1.2 Structuur van het PACT Brabant

Op basis van de impact en daarmee de meerwaarde voor het PACT en de daaruit voortvloeiende themalijnen zijn er de volgende contouren voor de vorm van het PACT Brabant:

- Het PACT Brabant is een **samenstelling** van **werkgeversorganisaties, werknemersorganisaties, Arbeidsmarktregio's, UWV Werkbedrijf en kennisinstellingen**. De drie O's; Overheden, Ondernemers, Onderwijs (denk ook aan Hoger Onderwijs) zijn vertegenwoordigd
- Er is een **Bestuurlijke tafel** van het PACT. Deze komt twee keer per jaar bijeen. Iedere betrokkene aan de Pact tafel heeft een bijdrage, die gekoppeld is aan de lange termijn agenda, met die verantwoordelijkheid komen ook verwachtingen. Het doel van dit overleg is om besluiten te nemen en vast te leggen;
- Een **Uitvoerende tafel** van het PACT. Deze komt twee keer per jaar bijeen ter voorbereiding op de bestuurlijke tafel. Aan deze tafel zoeken we nadrukkelijk naar balans, waar de verschillende belangen een evenwichtig draagvlak hebben ter voorbereiding op Bestuurlijke tafel van het PACT;
- De uitvoerende tafel wordt ook gevoed door de uitwerking van gekozen themalijnen;
De **themalijnen** die door het PACT uitgewerkt worden voldoen aan een aantal kenmerken. Denk daarbij aan; - het is een thema wat ook bovenregionaal herkend wordt, - waar regionale middelen beschikbaar zijn en een bovenregionale aanpak kan leiden tot een multipliereffect door het gebruik van Europese en landelijke middelen, -
- En er is een **klein motorklok**. Deze bestaat uit de voorzitter van het PACT, 2 leden van de uitvoerende PACT- tafel en de kwartiermaker).

1.3 Financiën van PACT Brabant

Overstijgend blijft het ook een doel van het Pact om middelen aan te trekken als middel voor het behalen van de opgestelde doelstellingen. De resultaten van deze middelen zullen gedeeltelijk terugvloeien naar de regio's. Ook voor het aansturen van het Pact zijn middelen nodig.

2. Themalijnen

Pact Brabant focust zich de komende jaren op drie thema's¹. Er zijn enkele voorwaarden voor de thema's;

- Er zijn heldere doelstellingen geformuleerd waarop gestuurd wordt
- De thema's hebben een uitvoerende werkgroep waarin de drie O's vertegenwoordigd zijn met één bestuurlijk kartrekker.
- De werkgroep werkt aan de inhoud en uitvoering. Er wordt gerapporteerd tijdens het bestuurlijk overleg tweemaal per jaar. Hier worden er besluiten genomen.

¹ Onderbouwing voor de keuzes van themalijnen is terug te vinden in het document; 'Praatplaat afwegingen themalijnen Pact Brabant' uit maart 2024

- Het kennisdelen, aantrekken van subsidies én de verbinding met landelijke initiatieven is een rol dat geldt bij alle thema's.

De drie themalijnen zijn:

- Leven Lang Ontwikkelen (skills)
- Jong Talent
- Arbeidsproductiviteit

Er blijft ruimte binnen het pact om buiten deze themalijnen relevante, actuele thema's op te pakken. Signalering voor eventuele kansen ligt bij alle partners.

2.1 Leven Lang Ontwikkelen

De wereld om ons heen verandert snel. Technologie, dataficering, robotisering verandert ons leven en werken. Uitdagingen zoals tekorten op de arbeidsmarkt en de maatschappelijke transitie, waaronder de energietransitie, en het verdwijnen van banen en ontstaan van nieuwe banen maakt een leven lang ontwikkelen voor iedereen noodzakelijk. Dat betekent dat mensen én organisaties flexibel en wendbaar zullen moeten zijn. Jezelf voortdurend blijven ontwikkelen om goed inzetbaar te blijven op de arbeidsmarkt. Alle partners onderschrijven het belang van dit thema. Tot nu toe zijn er ook al mooie resultaten behaald met dit thema zoals de totstandkoming Brabant Leert en bijbehorend Scholingsfonds, goedgekeurde LLO-katalysator groeifondsaanvraag. Alle partners geven aan dat de aanpak op dit thema een diepgaande invloed heeft op diverse andere bovenregionale belangen, waardoor het niet alleen van regionaal maar ook bovenregionaal en van nationaal belang is. Hieronder worden enkele van deze belangen nader belicht:

1. Economische Competitiviteit: een goed ontwikkeld LLO-systeem verbetert de vaardigheden en competenties van de beroepsbevolking, wat direct bijdraagt aan de economische competitiviteit in Brabant alsook op nationaal niveau. Het stimuleert innovatie en versterkt de concurrentiepositie van bedrijven (ook internationaal).
2. Arbeidsmobiliteit: Het Skills-gebaseerde MATCH-loket bevordert arbeidsmobiliteit over regionale en nationale grenzen, waarmee het aansluit op Europese initiatieven ter bevordering van werknemersmobiliteit.
3. Sociale Inclusie en Gelijkheid: LLO-initiatieven dragen bij aan sociale inclusie en het verkleinen van de vaardigheidskloof. Door gelijke kansen te bieden voor individuele ontwikkeling, ongeacht achtergrond, wordt gestreefd naar het bevorderen van sociale gelijkheid, in lijn met provinciale, nationale en Europese doelstellingen.
4. Anticiperen op Toekomstige Werkgelegenheid: De Brabantse aanpak van LLO legt de nadruk op het actueel houden van kennis en vaardigheden, waardoor het essentieel is voor het anticiperen op en vormgeven van toekomstige werkgelegenheidstrends. Dit geldt niet alleen binnen de regio maar ook op bovenregionaal niveau.

5. Duurzame Ontwikkeling: LLO draagt bij aan duurzame ontwikkelingsdoelen door het bevorderen van kwaliteitsonderwijs en levenslang leren voor iedereen, een zowel provinciale als nationale prioriteit.
6. Innovatie en Kennisdeling: Het opzetten van een lerend netwerk voor het MKB en de samenwerking tussen bedrijven, onderwijsinstellingen en de overheid bevordert innovatie en kennisdeling. Deze samenwerking overstijgt regionale grenzen en draagt bij aan de nationale en internationale kennisinfrastructuur.

Rol Pact Brabant

Pact Brabant speelt een essentiële rol in het versterken van de sociale en economische infrastructuur van Noord-Brabant en het bevorderen van een leven lang ontwikkelen. Gezien het regio-overstijgende belang van Leven Lang Ontwikkelen kan Pact Brabant een verbindende schakel zijn tussen de arbeidsmarktregio's. Naast het instrumentarium Brabant Leert zet het pact de komende jaren ook in op een strategische rol in de provincie om de leer-ontwikkelcultuur te stimuleren. Voorbeelden hiervan zijn:

- Verbinding van LLO-initiatieven
- Opdrachtgever van Brabant leert
- Bij werkgevers en werknemers leercultuur stimuleren en skills-denken aanwakkeren
- Door ontwikkelen Brabants scholingsaanbod; Door ontwikkelen Brabant Leert
- Regionale hub vorming
- Financial engineering; flankerende bovenregionale subsidies (bv Europese aanvragen, Nationale Groeifondsaanvragen, etc

Doelstellingen

In de tabel staan de doelstellingen op hoofdlijnen. Verdere uitwerking van doelstellingen en concretisering van de business case volgt door de werkgroepen.

Doelstelling
Één gezamenlijke Brabantse skills aanpak (Brabant breed skills methodiek)
Stimuleren leer/ontwikkelcultuur bij organisaties/ LLO is voor iedere Brabander toegankelijk op alle niveaus
Brabant Leert door ontwikkelen (Een structurele financiering voor LLO via het scholingsfonds)
Omscholen van xxx werkenden/werkzoekenden naar vacatures in transitie sectoren zoals energie, bouw, techniek. Bijvoorbeeld door transtie hubs op de maatschappelijke opgaven van Brabant: energietransitie, voedseltransitie, zorg en technologie, data en AI

2.2 Jong Talent

De jongerenpopulatie is een kwetsbare groep. Dit tonen de verschillende crises aan. Er is voor alle partners een breed gedeeld belang en verantwoordelijkheid voor dat het onze Brabantse Jongeren goed gaat en dat we alle talenten weten te bereiken en perspectief bieden. We moeten zuinig zijn op de jongeren. Zij zijn de toekomst. Aangezien de economie enorm onder druk staat vanwege de structurele personeelstekorten, de vergrijzing van de beroepsbevolking en een krimpende jongerenpopulatie zijn alle jongeren keihard nodig om in Brabant “de boel aan de praat te houden”. Zij zijn maatgevend voor ons verdienvermogen in toekomst. Jongeren zijn een belangrijke doelgroep binnen enkele regionale arbeidsmarktagenda's. Zowel als het gaat om aantrekken en behouden van talent, aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt als jeugdwerkloosheid. Er zijn voor Pact Brabant drie onderwerpen van belang:

1. Jeugdwerkloosheidvrij Brabant
2. Youth guarantee – aanbod (stage, werkervaringsplek, werkplek, vervolgopleiding) binnen 4 maanden;
3. Skills paspoort jongeren – weg naar werk vergemakkelijken

Rol van Pact Brabant

Een strategische lange termijn aanpak voor het behoud van jong talent.

Voorbeelden hiervan zijn:

- Opzet en uitvoering onderzoek werkoriëntatie Brabantse Jongeren; de inzichten die gedurende het onderzoek worden opgehaald toepassen binnen regio's;
- Skillsgericht opleiden en matchen in de regio's (i.s.m. SER Brabant)
- De aanpak en uitvoering van de wet van school naar duurzaam werk (ministeries van O&CW en SZW)
- Mogelijkheden verkennen tot het meewerken aan opschalen van het Crafted festival voor het MBO

Doelstellingen

In de tabel staan de doelstellingen op hoofdlijnen. Verdere uitwerking van doelstellingen en concretisering van de business case volgt door de werkgroepen.

Doelstelling
Verhogen instroom jongeren in cruciale sectoren zoals zorg, bouw, ict, etc.
Talent op alle niveaus gelijk gewaardeerd. Aandacht voor lage instroom MBO: MBO in de kijker, makers van de toekomst, gezamenlijke aanpak met oog voor behoefte werkgevers
Actualiseren Dashboard Brabantse Jongeren, data goed in beeld en daarmee jongeren goed in beeld
Onderzoek werkoriëntatie TiU naar praktijk brengen in regio's

2.3 Arbeidsmarktproductiviteit

Arbeidsproductiviteit is een van de mogelijkheden om de arbeidskrachte tegen te gaan. Door de productiviteit per uur te laten groeien gaat de output omhoog. Bedrijven hebben te maken met personeelstekorten dus zullen moeten innoveren om te huidig niveau vast te houden/te kunnen groeien. Er zijn verschillende manieren om dit te doen. Investeren in productiviteit van de arbeidsmarkt is belangrijk voor de concurrentiepositie van het Brabants bedrijfsleven en dus verdienvermogen van onze provincie. Alle partners geven aan dat dit onderwerp sinds kort op de agenda staat om mee aan de slag te gaan, maar het staat nog in de kinderschoenen. Hierdoor is er vanuit de partners nog niet volledig helder hoe dit door Pact opgepakt kan worden. Wel is er duidelijk behoefte dat dit onderwerp op de agenda komt.

Rol van Pact Brabant

De rol van het Pact een routekaart voor de toekomst om voorkomen dat alle regio's het wiel opnieuw gaan uitvinden. Doel is het ontwikkelen van een gezamenlijk programma met projecten ontwikkelen waarmee werkgevers en werknemers de arbeidsproductiviteit kunnen verhogen. De concrete invulling en uitvoering van projecten vindt plaats in de regio's. Hierbij gaat het vooral om kennisdeling en als concreter wordt welke mogelijkheden er zijn ook gezamenlijk middelen aantrekken. Voorbeelden hiervan zijn:

- Een routekaart voor de toekomst
- Kennisdeling; niet het wiel uitvinden
- Inzetten op verschillende vormen van arbeidsproductiviteit inclusieve technologie, innovatie

Doelstellingen

In de tabel staan de doelstellingen op hoofdlijnen. Verdere uitwerking van doelstellingen en concretisering van de business case volgt door de werkgroepen.

Doelstelling
Arbeidsproductiviteit aanpakken vanuit de werkgever: technologische én sociale innovatie. Los van arbeidsparticipatie.
Xxx werkgevers en werknemers helpen met digitaliserings-/ automatiseringsvraagstukken op de werkvloer
Inventarisatie: Komen tot gedeeld, triple helix, regio overstijgend beeld over wat er al op arbeidsproductiviteit gebeurt, en waar we elkaar kunnen versterken. (Gedeelde agenda). Kennisdeling en toepassing verschillende methodieken.
Organiseren fieldlab kennisdelen en ontwikkelen over arbeidsproductiviteit